

Oglasni, pripisana itd. lista... obilnog cjenika ili po dogovoru.

Novci za predbroju, oglasne itd. lista... Beču na administraciju lista u Pulu.

Kod narudbe valja točno označiti ime, prezime i najbližu poštu predbrojnika.

Tko list na vrijeme ne prima, neka to javi odpravničaru... Reklamacija".

Cokovnog računa br. 247249. Telefon tiskare broj 38.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

"Slogom rastu male stvari, a nesloga sve polkvari". Narodna poslovica.

izlazi svakog četvrtka o pedne.

Notkani dopisi se ne vraćaju n opodpisani ne tiskaju a defrankirani ne primaju.

Predplata sa poštarinom stoji 10 K u obdu, 5 K za seljake na godinu ili K 5-., odu K 250 na godinu.

Uredništvo i uprava nalazi se u Tiskari Laginja i dr. prije K. Krmptić i dr. (Via Gliala br. 1), kamo neka se nasloviti sva plana i predplato.

Odgovorni urednik i izdavaatelj Jerko J. Mahulja. — U zakladi tiskare Laginja i dr. prije J. Krmptić i dr. u Puli. — Glavni suradnik prof. H. Mandić u Trstu (Via Croceta br. 1, II. kat).

Istarski sabor.

U Kopru 19. sept. 1907.

I. sjednica.

Istarski sabor, koji je mirovno krivnjom saborske većine od maja 1905., sazvao bijaše napokon za 19. o. m. u Kopru.

U 10 sati bijaše u stolnoj crkvi sv. misa, kojoj prisustvovala predsjednik sa dva prisjednika, svi prisutni članovi saborske manjine, jedan član većine i vrlo malo obdinstva. Na početku sv. mise bio je saziv Duha svetoga.

U 12 sati bijaše svečana saborska skupština, kojoj je predsjedao zem. kapetan Dr. Rizzi, prisutno bijaše 28 zastupnika, vladu je zastupao namjestnički savjetnik Alojs vitez Fabiani, komu je pridieljen kao brzopisac Dr. Vidačić.

Pozdravni govor.

Predsjednik ustanovi zakonit broj zastupnika te pročita govor.

Spominje najprije stetu koju je trpjela pokrajina radi ne saziva sabora od g. 1905. amo (a tko je tomu kriv gospodine kapetane?) Želi da već jednom pristanu uzroci nerada sabora. Govori zatim o radu koga čeka sabor.

Osim raznih proračuna za 1907.-8. i obračuna za 1904, 1905 i 1906, osim nekolikozakonskih nacerta raznoga sadržaja, predloga za organizaciju osoblja pokrajinskih zavoda i povišenje plaće činovnicima i učiteljima, predložit će se tri zakonska nacerta osobita važnosti; jedan, koji se odnosi na regulaciju Mirne — zadatka koji čeka na svoje rješenje preko sto godina, — drugi, nacrt reforme školskih taksa, s kojim se kani uvesti pravedniji i pravilniji sistem zamjenbe, i napokon izbornu reformu.

Zemaljski odbor nastojao je, da izbornu pravo proširi do skrajnjih dopustanih granica.

Izborni kotari stavili su se na način, da budu što više moguće narodno homogeni. Uzakoniše sa se kantele, koje jamče slobodno vršenje prava glasa. Sadašnji sistem indirektnoga i ustmenoga glasovanja bi zamijenjen direktnim i tajnim glasovanjem.

Predsjednik nastavlja, da je vlada obećala također Istri izvanrednih podpora, te je zaključio:

Castna gospodo! Već nekoliko godina traje u našem pokrajinskom saboru kriza, od koje mi svi i pokrajina čulimo štetno posljedice. U našem javnom životu sve je postalo abnormalno. Već nekoliko godina sazivlje se sabor izvan svojega pravilnoga sjedišta, te je uvijek dvojbeno, da li će se sabor sazvati ili ne. I vaš predsjednik je dimisionirao, te vodi poslove samo prekarano. — Kad bi se izrazile u brojkama, nastalo je predsjednik — sve štete, koje su nastale radi ovih prilika, zbroj bi naš sve živo zabrinuo. I ne tražeći tome uzroka, treba da se stranke slože, da se zemlja povrati k normalnosti, miru.

I ne odričući se ideala ni načela mora se omogućiti sporazum, koji će ograničiti vaš rad na praktičnom polju, na kojem ćete se bez štetnoga trvanja moći da posvetite, promicanju moralnih i materijalnih interesa svojih birača.

Predsjednik je zaključio pozdravišni grad koji ih gosti i pozdravišni sabor, da upravi pozdrav Njeg. Veličanstvu caru i kralju.

U ime Njeg. Veličanstva otvara sabor.

Pozdrav vlad. zastupnika.

Vladin zastupnik pozdravišni sabor najprije talijanskim, pak slovenskim nagovorom.

Predsjednik prijavi saboru, da je vladinom zastupniku pridieljen kao komesar Dr. Vidučić.

Svečano obećanje.

Pošto je pročitano prisežna formula, položi novoizabrani zastupnik Benussi svečano obećanje.

Prilobćenja.

Predsjednik priobči smrt bivšeg zem. kapetana i saborskog predsjednika te ocrtu u kratko njegova javna djelovanja i pozove sabor, da mu izkaže posljednju počast tim, da članovi ustanu sa stolica.

Bivši zemaljski prisjednik Dr. Cleva položio je tu čast, te će se izabrati u budućoj sjednici njemu nasljednik.

Zast. Dr. Laginja i Dr. Vidulich javljaju, da ne mogu k prvog sjednici. Biskup Dr. Nagl brozjavlja, da je zapriječen sudjelovati kod saborskih sjednica.

Izbor tajnika.

Sa 20 glasova izabrani su tajnicima Dr. J. Polesini i Nikola Zaroti; ostali listići bili.

Izbor revizora.

Sa 20 glasova izabrani su revizorima Bennati, Chersich, Pelerini, Sbisca, Toman i Vareton; ostali listići bili.

Izbor saborskog odbora.

Zast. Bartoli predlaže, da se izabere eltri saborska odbora i to: finacijalni od 7 članova političko gospodarski od 5 članova, školski od 5 članova i agrarni od 5 članova.

a) finacijalni: Andrijičić, Belli, Benussi, Bubba, Kozulić, Zblisa, Zarotti — svi sa 24 glasa.

b) političko-gospodarski: Bartoli, Cleva, Marchetti, Slanger i Ventrela — sa 24 glasa.

c) školski: Bennati, Bonstantini, Spincić, Vareton i Ventrela sa 24 glasa.

d) agrarni: Davanzo, Franzin, Mianich, Polesini, M. Trinajstić sa 24 glasa.

Priobćenja.

Predsjednik priobčuje, da se biskup Flapp ispričao, što ne može k sjednicam. Sualtni kaptol u Kopru dopisao je poziv k sv. misli.

Čita razne podneske stigle na sabor od zem. odbora, družtava i pojedinaca, koji se upućuju pojedinim odborom.

Prešni predlozi.

Tajnik čita sljedeći tri prešna predloga, i to dva zastupnika Spincića i drugova (u talijanskom prevodu) u pogledu

bijede u Istri, i trećeg zastupnika Davanza o ratvorenju vina.

Prva dva predloga glase:

Visoki sabor zemlje Istre neka izvoli zaključiti:

I. Poziva se zemaljski odbor, da se bezodvlačno obrati na c. kr. središnju vladu, neka bi ova, obzirom na nevolju, nastavu u raznim krajevima Istre usljed suše, tuče i drugih nepogoda, postavila cesarskom namjestništvu u Trstu na razpolaganje čim veću novčanu svotu, da bude razdjeljena pravedno po raznim kotarskim poglavarstvom, djelom kao povratni bezkamatni predujam za gradnje najpotrebitijih cesta i vodnjaka.

Ovaj se predlog ima smatrati prešnim i razpravljati sa svim pokraćenjima, predviđenim u saborskom poslovniku, Kopar, 19. rujna 1907.

Spincić, Mandić, dr. Laginja, dr. D. Trinajstić, Andrijičić, dr. M. Trinajstić, Kompare.

II. Visoki sabor zemlje Istre neka izvoli odlučiti:

Poziva se zemaljski odbor, da u što kraćem vremenu podnese saboru izvješće o veličini štode što ju se u raznim krajevima Istre nanese suša, tuča i druge nezdode, i da istodobno izjavi svoje mnijenje o veličini podpore, koja bi se imala podieliti pravedno raznimra krajevima iz zemaljskih sredstava za obksrbu vodom, za gradnju i popravak cesta.

Ovaj se predlog neka razpravi kao prešan sa svim pokraćenjima predviđenim u saborskom pravilniku.

Kopar 19. sept. 1907. Spincić, Andrijičić, Dr. D. Trinajstić, Mandić, Dr. M. Trinajstić, Dr. Laginja, Kompare.

Pošto je ovim predlogom priznata prešnost — javi predsjednik da će doći na razpravu u sjednici od subote, koju ureče u 11 sati prije podne.

U Kopru 21. septembra 1907.

II. sjednica.

Prisutni: predsjednik dr. Rizzi 24 zastupnika, vladin zastupnik A. Fabiani, galerija dobro posjedena.

Predsjednik otvori sjednicu u 11 sati. Tajnik Zarotti pročita zapisnik, koji se odobri bez prigovora.

Predsjednik priobčuje: konstituiranje raznih odbora; izpriko zastupnika, podneske molba, izvještaja i predloga.

Predlog Andrijičića i dr.

Visoki sabor neka izvoli zaključiti: Poziva se c. k. vlada, da sporazumno sa zemaljskim odborom zn Istru, sastavi na temelju zakona 80. junija 1884 (D. Z. L. br. 118) osnovu pokrajinskog zakona za presušenje Luga i otkod iz Jezera u obćini Omisalj na otoku Krku, te da tu osnovu još sa ovog zasjedanja predložiti saboru na razpravu.

Kopar 21. 9. 1907. (Sljede podpisi.)

Visoki sabor neka izvoli zaključiti: Poziva se c. k. vlada, da u smislu stavke treće temeljnog držarnog zakona od 21. decembra 1867. člannk 12. (D. Z.

L. br. 145) podnese čim skorje na odnosnu razpravu nadležnom zakonodavnom tjelu osnovu zakona, koji bi utanađeno i opredelilo granice građanske odgovornosti upravnih činovnika pri povriedama prama posebnika, počinjenim nerazložnima i nepoštonim mjerama.

Kopar 21. 9. 1907.

Iza proglašenja priobćenja vlada odgovara na sljedeću interpelaciju zastupnika Andrijičića i drugova:

U saborskoj sjednici 11. listopada 1904. postavio je podpisani sa drugovima na c. k. vladu, a na ruke g. ministra za trgovinu obrazloženi upit, koji se ovim, pošto nije još na nj odgovoreno, obnavlja te se pita:

1. Je li Vaša preuzvišenost voljna dati po vjestacima pregledati kosljunsku dragu na otoku Krku, a da se ustanovi da li ima kakve temeljite bojazni te bi se tamo pojavila morska struja donekle pogibeljna brodarenju kad bi se ona draga dala pročistiti? ako da

2. Je li Vaša preuzvišenost voljna ustanovi u državni proračun za g. 1906. (sadu u onaj za g. 1908.) potrebitu svotu za pročišćenje kosljunske drage na otoku Krku, ako vjestaci izjave, košto će ne sumnjivo izjaviti, da nema nikakve bojazni, da bi se tamo mogla pojaviti kakva morska struja?

Savj. Fabiani u ime vlade odgovara najprije talijanski, zatim hrvatski. Većina sluša sasvim mirno njegov odgovor i niti ne izlazi iz dvorane. Vlada razjašnjuje što je u tom pitanju učinila.

Izu toga daje predsjednik pročitati upit zast. dra. Dinka Trinajstića, koji glasi:

Iz govora, kojim je g. predsjednik otvorio ovo zasjedanje, razabrali smo, da je on podnio ostavku na časti zem. kapetana, te da tek prekarano podnaša odnosno dužnosti.

Nije nam do toga, da saznademo za okolnosti, koje su ga navele na taj korak, ali dužnost nam je i pravo, da saznademo za točan od riedi do riedi sadržaj podnesne ostavke, kao što i način kojim je prekasno ostao na vodstvu zemaljske uprave, jer samo na temelju tih podataka bit će ovaj visoki sabor u stanju, da prosudi je li zakonito zasjeda i je li zakonito vodjena uprava zemlje.

Obzirom na to pitanju g. predsjednika: Je li voljan priobčiti visokom saboru u cjelosti spis svoje ostavke na časti zem. kapetana, te način, kojim je prekarano ostao u činu.

Kopar 21. 9. 1907.

(Sljede podpisi.)

Predsjednik Dr. Rizzi odgovara odmah. Svoju demisiju dao je radi sukoba s vladom. On je dao izjavu da demisionira, ali je morao ostati nu svom mjestu, dok nije primljena demisija i imenovan novi zemaljski kapetan. Za to dokazuje, da je sabor zakonito sazvan i da prema zakonskim propisima djeluje.

Na to zast. Andrijičić obrazložne jezera dva prešna predloga glede izuzetne jezera u Omisliju i glede odštete, koju upravni činovnici imaju davati privatnim stranakama u slučaju vlnite krivnje. Zast. An

drijeci govori najprije krvatski, zatim talijanski. Većina pozorno sluša. Obim predložina pri nata je prešnost, te prisjednik zemaljskog odbora Chersich odgovara, da zemaljski odbor nije do sada mogao načiniti ništa glede izsušenja jezera, jer nema za to razpoloživih sredstava. Vlada kani sada poduzeti veću gospodarsku akciju na široj podlozi, to će se onda uzeti u pretres i predložiti zast. Andrijičić. Chersich izjavljuje, da ne zna, da li su gotovi svi nacrti za izsušenje jezera, te se zato vlada potanje izjaviti o meritumu same stvari.

Zast. Andrijičić obavješćuje zem. odbor da su nacrti gotovi.

Iza opazke zastupnika Andrijičića prelazi se na glasovanje, te se obim predložina zast. Andrijičića priznaje prešnost.

Prelazi se na razpravu dvih prešnih predloga zast. Spinčića i drugova, stavljena u prvoj sjednici tičući se biede u Istri. (Govor zastupnika Spinčića radi pomnjanja prostora donieti ćemo u doideućem broju.)

Zem. prisj. Chersich kaže, da će vlada priskočiti narodu u pomoć. Zemaljski odbor obratio se je već putem okružnica na sve občine, da se uvjeri o pravom stanju, potrebama, i željama puka. Občine su se odazvale. Sada se prispjeli izvještaji proučavaju u dotičnim tehničkim uređima, te će se odgovoriti željama i potrebama naroda.

Glasovanjem primljena su oba predloga zast. Spinčića.

Zast. Davanzo obrazlaže svoj predlog glede patvorenja vina. Predlaže i dodatku svomu predlogu, u kojem se traži, da se ustanovi granica za dodavanje šećera vinu, i da se ograniči konzum umjetnih vina tako, da se dozvole samo tri hektolitra za kućnu porabu.

Prisj. Chersich izvješćuje o izboru zastupnika Benussia u Rovinju. Predlaže, da se izbor odobri.

Dr. Bartoli kaže, da su se kod izbora dogodile nepravilnosti, jer nije bila utanačena ura, kad izbor imati početi, a kada svršiti. — Preporuča vladi neka se to u buduće ne događa i da se komesar nema pačati u izbore. — Glasovanjem odobren je izbor. Na predlog izvjestitelja Bellia upućuje se predlog o uređenju rieke Mirne agrarom i finacijalnom odboru. — Mirovinska zaklada učitelja doznačena je na predlog zast. Bartolia školskom odboru.

Zakon o kotarskim školskim nadzornicima doznačuje se na predlog zast. Bellia školskom odboru. — Na predlog istoga izvjestitelja upućen je predlog, da se zakon o pošumljenju krasi protegne na čitavu Istru, agrarnom odboru.

Na predlog zast. Bartolia odgadjaju se izbor poreznih komisija. — Zast. Zarotti izvješćuje o jubilarnoj zakladi za g. 1904. i 1905. — Zast. Andrijičić izjavljuje, da će manjina glasovati proti predlogu, jer se iz te zaklade troši samo za Tullijane.

Prilivača se izvještaj o zakladi vatrogasaca za g. 1904. Prilivačen je obračun pokr. mirovinske zaklade. Isto izvještaj o zakladi bratovščina za 1904. i 1905. Molba Frana Matejčića za mirovinu rješava se tako, da mu se doznačuje 150 kruna. Rigu se molba za nagradu uvažuje i nagrada povećaje za 120 kruna.

Izvjestitelj dr. Bartoli predlaže u ime gospod. polit. odbora i sabor prilivača, da se odbije utok Josipa Sepića.

Tim je iscrpljen dnevni red. Zaključak sjednice u poslije 1 sata. Buduća sjednica u ponedjeljak u 11^{1/2}. Na dnevnom je redu čitanje zapisnika, razna priobćenja predsjedništva, čitanje zak. osnove o preinaci školskih taksa, razprava o predlogu zast. Andrijičića glede zakona o odgovornosti upravnih činovnika, izvještaj o molbi kuratorija delavske škole u Kastvu za povećanje podpore. Zatim razne molbe i konačno izvještaj o molbi dra. Kukovića, da mu se godine, koje je služio u Italiji, uračunaju ovdje u mirovinu. Posljednja je točka izbor članova porezne komisije.

U Kopru 23. septembra 1907.

III. sjednica.

Sjednicu otvara u prisutnosti 25 zastupnika malo prije podno.

Zaplanik posljednje sjednice pročitan od tajnika Zarottia, odobren je bez primjetbe.

Predsjednik priobćuje razne podneske, između kojih i molbu učiteljskog društva otoka Krka za poboljšanje plaća, te notu zemaljskog kulturnog vijeća radi nadzora prodaje umjetnog gnojiva. Zast. Kompare podnosi slijedeći prešni predlog:

„Podpisani pozivlju istarski sabor, da naloži zemaljskom odboru neka izplati čin prije sekciji za uređenje potoka u Beljaku onih 6000 K, koje je obećao već g. 1906., kao zemaljski prinos za uređenje „Rieke“ u dolini Ospa, u poreznoj občini Mačkole, da se uzmognu radnje nastaviti. (Slijede potpisi.)

Predsjednik izjavi, pošto je zemaljski odbor već učinio neke korake u tom pogledu, to prešnost odpada, te će se predlog razpraviti redovitim putem. Slijedi prvo čitanje zakonske osnove o ukinuću škol-kih taksa (Imade se naime polag predloga zem. odbora promieniti postojeći zakon o školskim taksama).

Zast. Andrijičić obrazlaže slijedeći svoj prešni predlog o odgovornosti upravnih činovnika. Govornik naglasuje, da ne kani napasti na stališ činovnika, koji imade kao i svaki drugi stališ, dobrih i zliih činova. U činovničkom stališu imade pak takovih, koji misle, da mogu počiniti svaku nepravdu svom protivniku, ako drže, da to koristi njima ili njihovim pristašama. Ta pristranost činovnika predviđena je i u državnim temeljnim zakonima, gdje se govori, da treba proti tomu stvoriti posebni zakon.

Takvi činovnici, većinom tuđinci, nemaju ni srca ni čuvstva za narod, te misle, da čine najveću uslugu Austriji ako rade u teutonskom duhu. Iz vlastitog izkustva citira neke slučajeve o pristranosti upravnih činovnika. U talijanskom dielu govora obrazlaže još temeljitije svoj predlog, koji se na to jednozlasno prihvaća.

Molba tajnika kulturnog vijeća dra. Cucovića, da bi mu se ulobrojio u mirovinu i službene godine, koje je učinio u Italiji, rješava se tako, da je molba preuranjena i da će se o tom razpravljati kad bude zapitao mirovinu.

Molbu kuratorija „Delavske škole“ u Kastvu rješava se tako, da se dosadašnja podpora povisuje za 200 K.

Molba Viktora Dreolina za podporu, upućuje se zem. odboru za eventualno povećanje podpore.

Molba Jakova Vidala za tromjesečni pogrebni doprinos povodom smrti kćerke Marije upućuje se zem. odboru, da se doprinos dozvoli, pošto bude odnosni zakon potvrđen.

Molba Marije Girardelli i Ivana Pelizon za tromjesečni pogrebni prinos — rješava se kao gore.

Posljednja točka dnevnoga reda t. j. izbor novih članova i zamjenika u prizivnu komisiju obavio se nakon izvještaja prisjednika Chersicha.

Članovi sabora iz veleposjeda izabrali su dra. Bubba članom, a Ferdinanda pl. Persieha zamjenikom.

Članovi sabora izvanjskih občina: Dra. Gjuru Červara članom, a Frana Flega načelnika i Josipa Stihovića zamjenicima. Čitav sabor bira za članove Sebastijana Šbiša i Josipa Bonetti-a.

Članovi sabora iz kurije gradova biraju 1 zamjenika: Tamburini Dinka. Članovi sabora kurije izv. občina kao člana Dra. Ivana Poščića.

U saboru je vladao podpun mir i red i za hrvatskog govora. Galerija vrlo dobro posjećena.

Pogled po Primorju.

Puljsko-rovinjski kotar:

Pula dne 26. IX. 1907.

Kod nas je do sada zalibože manjaka jedna velika radničko-narodna organizacija. Naš je radnik bio vučen anje i tamo po talijanskim društvima gdje je učio prezirati svoju narodnost. Da se doskoči tomu zlu, a osobito da se sačuva narod od pogibeljnog socijalizma, odlučili su naši rodoljubi da ustanove u Puli podružnicu „Narodno radničke organizacije u Trstu“.

U nedjelju dne 29. o. m. u 10 sati u jutro držat će se velika skupština u dvorani Narodnoga Doma za konačno ustanovljenje iste u Puli. Skupštini će prisustvovati predsjed. tršć. organizacije dr. Josip Mandić i držav. zastupnik dr. Otokar Rybaž iz Trsta.

Pozivlju se svi naši radnici, iz arsanala i izvan istoga, da dodju na tu skupštinu, te se slože u jako društvo, koje će moći odoljeti nasrtlajima tako zvane puljske socijalne demokracije.

† Stanko pl. Budisavljević Friedorski Dne 20. o. m. preminuo je u Puli čovjek gornjeg imena 68 god. star, poznat na daleko i po časti i po rodu i po junačkom obilježju.

Pokojnik bijaše umirovljeni generalni komesar c. i kr. mornarice.

Rodjen u krškoj Lici, negda krvavoju košulju bivše vojne krajine bio je odgođen za časnika i tako službovao neko vrijeme.

Zatim je prešao vojenom komisarijatu mornarice i u toj službi podučavao je u riečkoj akademiji hrvatski jezik.

Stanko pl. Budisavljević Friedorski bio je Hrvat od glave do pete, krasno je i rado govorio taj jezik kako ga je majka učila.

Naša Čitaonica u Puli imenovala ga je, na žalost cvo na kratko vrijeme, svojim predsjednikom.

Narodna naša zastava na pol koplja, vije se prvi put u znak žalosti sa »Narodnog Doma«.

Gospoju udovici, gospojicam kćerim, te obiteljima drugih Budisavljevića, Priča i Stipanovića, koje su s dobrim pokojnikom blizem rodu, naše iskreno saučestje!

Sprovod se obdržao u nedjelju dne 22. o. m. sa svimi vojničkim počastima i sudjelovanjem mnoštva našega naroda.

Vječnaja pamjati!

Voloski kotar:

Iz Močenoca: III-ta seduta na 7. maja 1907. Govorili su, da su stvorili „čitaćini onorari“ i tužili su naša tri hrabra zastupnika — avo im imena: Uhač, Spingarol iz Berseča, Rubinić Vinko (Čenčo) Viskić i Mavričić Vinko, oba iz Drage — radi izgreda, koga su počinili kod zadnje sjednice. Razglasilo se je, da će ta trojica dobiti kazno barem 6 mjeseci, a razprava bila je sazvana za dan 4. maja 1907.

Mudrovali su ovako — ona trojica biti će odsudjena, drugi će se prestrašiti, pak tako ćemo konfermat tih 17 „čitaćini onorari“ — držec se one — do tri puta Bog pomaže uz gesto „Osar tutto, te sazovu i treću sjednicu za 7. maja 1907. Sa svimi zamjenici.

Dne 4. maja naša sva trojica bila su riješena optužbe, pak su se još bolje pripravili za tu sjednicu, koja ima biti za 8 dana. Ne samo, da su k toj sjednici bila pozvana dva gg. zandara već i gosp. c. kr. kotarski politički komisar iz Voloskega, misleći (tikvanovići) da će se naši prestrašiti, a baš to im bijaše u prilog jer su bili stalni, da će se zakon vršiti. Oni se mjero po svojem laku, jer su voćinom nepismeni, ne znadu zakona, stoga strašivice, a kod naših je baš to sve obratno, što su i pokazali činom.

Nadodje željno očekivani 7. maja. Šjor kapo „Kapula“ je kod g. Karle, ga-

lerija je sva puna naših, sjednica započne — sve mirno i tiho kod čitanja zapisnika (koji bijaše skovan valjda u Lovranu — budući na općini bijaše pobrisan sa rupcem od g. Uhača-Spingarola) od zadnje sjednice čim se je imulo preći na točku frašovanja 17. počasnih gradjana, dade znak malo i veliko zvono, te počima „fortissimo“ muzika sa instrumenti od zadnje sjednice, a bilo je i novih, tako da se je moglo plesati na trgu „hrvatski ili čaršas“ a to je uvijek trajalo, dok je koji govorio, dakako uzalud, jer od takva buke nije ni sam sebe čuo, makar da je još više kričao. Kada pako nije nitko govorio, muzika je preokrenula u polagani „mars“, a čim bi koji progovio, preokrene na „fortissimo čaršas“, a to je trajalo cijelu uru naime od 10—11 ure.

Gosp. c. kr. kot. komisar većinom je sa rukama zatepio uši.

Videći da ništa ne pomaže, šjor poštešta se ustane, — a tada muzika udaraše kao „finis“, stogod je brže i jače mogla — a vidili smo da g. glavat rukama maše i usta otvara, ali bijaše nemoguće glas čuti uz ovakav kaos.

Sada počnu i njegovi ruke dizati pa bila je seduta zuperta i tako da su potvrđeni njihovi „čitaćini onorari“. Njihli su samotno vratili domu bez „fraje“, a naši su se uz čašu vina veselili sve do noći.

U Istri ima — ako se ne varam — 54 općinska glavarstva, ali još ne bijaše nikada kod nekoga glavarstva u Istri ovako burnih sjednica, kao što bijahu ovdje tri; stoga sam i ovdje u kratko opisao, da se po cijelom i širokom svijetu saznade, tko i kako ovdje vlada sa našom općinom.

Da nisam bio prisutan k sjednicam, ne bi vjerovao, da se što takova može ovdje dogoditi.

Kad se domislim od tih sjednica, mahom me počme holeti glava od one bujnbave luhah od petroleja. Od druga burne sjednice imade za vjokove kod kuće lijepu uspomenu g. zastupnik Uhač-Spingarol iz Berseča, — o toj uspomeni reć će drugom prigodom.

(Nastavit će se)

Iz Kastva pišu nama: Ove godine otvara se na ovdšnjem učiteljsku II. razred U I. razred upisalo se je 18 djaka u isto. I. razred u II. razred. To je svakako dobar znak, te se nadamo, da će od godine do godine sve to više rasti broj djaka kad bude ovdje jednom podpunno učiteljske.

O uspjehu nema ni dvojbe dok je taj prosvjetni zavod povjeren onako spretnim i marljivim rukama velezaslužnog ravnatelja gosp. Fr. Frankovića. Njemu je pridijeljen novom školskom godinom mladi ali marljivi i ravni profesor g. Jakac. Mnogo će imati da svladaju truda gg. profesori početka jer im valja često podučavati i iz onih predmeta, koji su im nazredni ili kojim se oni nisu posvetili. Nu dobrom voljom i odlučnošću oni će stinlo i taj zadatak sretno rješiti.

Dne 21. o. m. obdržavalo je naša općinsko zastupstvo redovitu sjednicu. Naše se je rodoljubno zastupstvo sjtelilo tim povodom imendana dvojice naših dionih suobčinaru, počasnih gradjana, zem. i državnih zastupnika gg. Matka Dra. Laginje i Matka Mandića, te im je k imendana brzojavno čestitalo.

Obćinski načelnik veleovriedni naš Kazimir Jelušić sjelio se je i nedavno preminulog počasnog gradjanina i zemaljskog zastupnika Slavuja Jenka, kojemu klinku zastupstvo tronutim srcem trokratni slava!

Da počasti uspomenu pokojnika odlučilo je zastupstvo darovati 50 K „Družbi sv. Cirila i Metođa“ na mjesto vjenca na njegov grob.

Nadajte je zastupstvo odlučilo nabaviti 50 komada koledara Cirilo-Metokih zidara za god. 1908., koji će se u občini porazdijeliti.

Konačno je zaključeno, da se nabavi do 50 trobojnika, koje će u obćini služiti kod raznih svečanosti.

Sjednica ta trajala je od 10 sati u jutro, pak do 5 po ponoć, te se je kod objeda zastupstva na novo sabrala lijepa svotica u korist „Družbe“ na počast gori spomenutim suobćinarom i počastnim gradjanom.

Koparski kotar:

Proslava godišnjice otvorenja „Narodnog Doma“ u Ricmanji obavljena je prošle nedelje svečanim načinom.

U prostoranom vrtu, zastavama i zelenilom okićenim sakupilo se mnoštvo naroda iz sela, susjednih mjesta, Trsta i t. d. Goste pozdravio je srdačnom dobrodošlicom seoski župan g. Berdan, koji je sakupljenim predstavio zastupnika Mandiča, koji je imao da govori kod te svečanosti.

Zast. Mandič naglasio je na uvodu svog govora, da je došao na svečanost kao državni zastupnik onog izbornog kotara, da ne će absolutno dirati u goruče, i skakljivo pitanje Ricmanjsko, koje se ima drugdje riješiti, i za koje se nada, da će biti čim prije na obće zadovoljstvo riješeno.

Govorio je zatim o sjajnoj pobjedi istarskih Slavena povodom posljednjih izbora za carevinsko vijeće, o kratkom zasjedanju carevinskoga vijeća, o grupiranju članaka, o dosadašnjem radu u obće, napose istarskih zastupnika izraziv konačno nadu, da će doći u jesenskom zasjedanju do sloge i jedinstva zastupnika južnih Slavena.

O samoj svečanosti progovorio je zast. Mandič ocrtavši najprije historijat kulturnog i političnog preporoda hrvatske Istre. Prva je zapalila luč kastavska članonica, u kojoj se porodila misao o narodnim taborima. Ovi su držali sedamdesetih godina u Kastvu, Dolini, Brezovici, Lindaru i t. d. Na njima je narod počeo da traži svoja prava. Rad čitaonica nadopunila su pjev. društva, koja su pjesmom budila ponos i rodoljublje istarskoga Hrvata i Slovenca i pozivale ga, da se otrese robskih lanaca i da živi za sebe i svoju slobodnu budućnost. Dvadesetih godina pregrnuše rodoljubi da zaoru i na gospodarskom polju. — Istranina je osiromašio i zasužnjio ne usmiljeni gospodin tudjinac po gradovima, pa zahtjevao od njega teški kamat pri izborima i u obće u političkom životu. Počele su se ustrajati i posujilnice, 1885. u Dekanima, pa u Puli, Koprnu, a danas nema obćine, koja ne bi imala svoje posujilnice. Za ovima uszljedile gospodarska konsumna društva, a pošto je bilo uvijek neprilika radi stana, gdje da se smjesto sva ta društva, pokrenula se misao za gradnju Narodnih Domova. Kastav je i u tome bio prvi. Danas imademo svoje N. Domove u Pazinu, Puli, Buzetu, Roču, Opatiji, pa evo i u Ricmanji.

Na koncu zaželo je zast. Mandič Ricmanjcem, osobito mladim, da bi se u slozi i ljubavi radilo oko svega, što je lijepo dobro i plēmēnito, da bi uzorno upravljali sa svojim „Narodnim Domom“, te da bi se svečano proslavili mladji, koji su na svečanosti, i koji će njih nasljediti, 50 i 100 godišnjicu svoga „Doma“.

Svoga zastupnika i njegove prijatelje pogostili su krasno čestiti Ricmanjci, s kojima se je konačno nasrdačnije oko 10 sati na večer rastao.

Pišu nam iz Buzeta: Na snanje onima koji misle odputovati na zaradu u daleku Ameriku, osohlito žiteljima Buzetake Oprtalske i Motovunske općine.

Već odviše vremena nalazi se na Fontani kraj Buzeta agencija parobrodarskog društva braće „Kosulich“. To društvo imalo je prije a ima i sada svog posebnog agenta u Buzetu da im pribavi što više izseljenika; vidivši pako da bi im tu posao moga lći dobro, odposlali su svu silu agenta iz Trsta, da idu po cijeloj

Buzetini i čak po oprtaljstini i Motovunštini agitirali i napuđivati žiteljstvo na izseljivanje obećavajući im dobro zarade, te da će badava voziti one koji nemaju novaca. (To se razumije, ovi su kašnje jedina vrst njihovih robova dotle im ne odplate što ih spada za prevozninu, moraju raditi kako hoće oni, uz plaću kako čen oni i t. d.), sklappaju s nekolicina neke nis-vredne pogodbe, da će dobre zarade dobiti i t. d. samo da narod primame na izseljivanje, te s tim isvoje brade maste. — Nekog su dana pisala kući dva izseljenika iz Buzeta iz Sjeverne Amerike, koji su se tim društvom prevzeli po njihovih napuđik i po njihovom obećavanju, da kad su u Ameriku došli odnosno na mjesto kamo su se bili odputili, metnuli su ih tamo u nekakova divlje krajeve u „galerije“ (tunel) teske radoje raditi, i to sn plaćom takvom da su se jedva mogli prehraniti, srećom da su imali svog novca pa da su dalje pobjegli.

Dakle narode! pazi što radiš evo Ti gornjeg primjera, nemoj se dati od takovih agenta namamiti, jer da je to sve tako kako to oni govore, ne bi uprav Tebe siromašni puće došli mamiti, da se Ti lijepim američanskim dolarima obogatis, bilo bi radnika i bez tebe; drugi je opet dokaz taj, da od naših Krašana, koji su se počeli najprije izseljivati, kojih imade već u dalekoj Americi nekoliko stotina, ne ide ni jedan sa tim društvom, jer znadu kako stvari stoje.

Ovi su agenti imali ne boj se pravu ameriku nekoliko dana na Buzetšćini. — Narode! imadeš Tvojih ljudi, kad si nakanio u Ameriku zaigrati nekoliko stotinjaka, pa kad njih popitaj se za upute i savjete, oni će Ti znati dobro savjetovati, a kada Ti agenti na vrata dodju, ili kamo god okreni im ledja! Dakle pozor!

Franina i Jurina.

Fr. Si bil Jurino od mala v Lošinju?
Jur. Sen bil baš na rođjen dan našega milostivoga Kralja.
Fr. Pak ca si vidil lipoga tamo?
Jur. Bil sen na sv. misli i vidil sen svih od suda i od kapitanata, a od pođeštarije samo kunsiljera Kalafuata, na komunu su dilili kruh siromahom.
Fr. A komu su dali?
Jur. Prišal ti je muali Luka i duali su mu jedan kljibčel, a dvilje za njim muali Jakova Zepine i duali su mu siest paneti i nekoliko bleci. Pridje ti muali Martin Zoica, pitaj ga je Bruzuada: ki si ti, a Martin mu hitro odgovoril: Mi smo išali bandieru talijansku! A Bruzuada začudjen od Martinove mudrosti rekao je: deghe deghe el se deš nestri!

Fr. Si još ca videl?
Jur. Hodin ti ja po pijaci to ti neki vrišeli za manu: eol obrnem se tuo ti vidim kako polivaju put. Na jenom karinu su bile dvi stara bačvine ku pljeno od staroga Jetkila a zuada je bilo napisano: Viva Rizzi, insoma neč grdega vidit.
Fr. I tuo je još „logo di cura“!
Jur. A ca čes, jua se ne čudim toliko Padrini, kad su svi naši još dosta mrtvi. Kuraja fali, puka čini se, da se je još neki svadil. Va Velomselu ti je

sve drugo, tamo je sve živo, sve ve selo, Veloseli malo govore, a puno delaju.
Fr. Ma kada ni drugačije valja trpit i čakot.
Jur. Per forza, hi rekal talljan, se non per amor.

Razne primorske vesti.

Imenovanje.
Velč. g. Fran Ryelavý župnik u Kastvu, imenovan je dne 20. tek. mj. dekanom. Vrlom svećeniku naše ikrene čestitke!

Izbor liječnika bolničke blagajne ratne mornarice. Posto je bio imenovan bivši liečnik te blagajne Dr. Mantovan ravnateljem zemaljske bolnice u Puli, ostalo je njegovo mjesto izpražnjeno. Za to mjesto natjecao se je kandidat puljske kamore združene sa nazovi socijalisti Dr. Deluca i obćinski liječnik u Buzetu Dr. Letiš. Kamora podupirana sa nazovi socijalisti poduzela je sve moguće korake ne bi li proturala svog kandidata, koji pozna samo talijanski jezik i koju ter koju hrvatsku rječ, dočim Dr. Letiš pozna podpuno hrvatski, talijanski i njemacki jezik.

Sva neliepa sredstva kojima se poslužise i ovaj put udruženi protivnici našega naroda nisu pomogla, jer je bio izabran liečnikom rečene blagajne g. Dr. Letiš, na čemu čestitamo njenau i bolničkoj blagajni!

Otvorenje »Narodnog Doma« u Buzetu.

Upravljajući odbor »Narodnog Doma« u Buzetu rasposlao je narodnim društvima Istre, Trsta itd. poziv za sudjelovanje kod riedke svečanosti, otvorenja »Narodnog Doma« u Buzetu, koja će sledjeti dne 13. listopada o. g.

Na 13. listopada (oktobra) svi dakle u Buzet!

Jedan milijun kruna kao božićnica „Družbi sv. Ćirila i Metoda“ za Istru za Božić 1907. — Jedan „Obzorov“ predlatnik šalje nam ovaj apel na hrvatske rodoljube, koji najtoplije preporučamo: Dan na dan sakupljaju se svotice za našu družbu „sv. Ćirila i Metoda, nu pošto narod ima i drugih potreboča, a i svaki dan niču nove i nove, moglo bi se dogoditi, da prestane ili bar da oslabi to sabiranje. A što onda? — Hrvatske zemlje imadu recimo 5 mil. stanovnika. — Zar se ne bi među timu milijunima našlo 250.000 rodoljuba, koji bi na jednoć položili svaki po 1 K. Među ovima imade opet imućnih ljudi, koji bi — a da zbilja ne osjete mogli 2, 3, a i 10 kruna dati, a da ne govorimo o bogatunima, kojim uije ništa 20 i više kruna, i tako bi naša družba do božićnice došla do jedan milijun kruna.

Ovaj kapital nosi samo 4% K 400,000 sigurnih! — i tako bi to naše društvo bilo obezbjedjeno. Ja sam goverio sa više njih, a svaki je — prem ne imućni ljudi — odmah bio za to, a uzme li se još naše zavode, udruge, obćine, mogla bi Božićnica još i sjajinja ispasti. Ne velim, da bi se sa dosele uobičajenim sabiranjem prestalo, već dapače treba, da se još marljivije nastavi! Ovom Božićnicom pokazali bi našim mnogim neprijateljima, da Hrvat propasti ne će, niti može; pokazali bi, da Hrvat nada sve ljubi svoj mili hrvatski jezik.

Podružnica društva sv. Ćirila i Metoda za Istru u Brestu buzetaskom imat će u nedjelju, dne 6. oktobra t. g. godišnju redovitu skupštinu u kući Jurja Brjavca na 5 sati po podno sa običavajućim dnevnim redom.

Iz Spljota pišu nam: Ovdje se je ustrojilo društvo, da osnuje čisto dalmatinsko plovitbeno društvo i razvilo je živahnu djelatnost, da ovaj cilj postigne. Veliki broj trgovaca, vlasnika brodova i industrijalaca upravio je ovim povodom

na ministra predsjednika hrnuna Becka i ministra trgovine Dra. Forzta slijedeći brojžavni podnesak: U sporazumku sa trgovačkim svijetom Dalmacije, Bosne i Hercegovine, zaključio je veliki broj dalmatinskih interesenata, da već početkom buduće godine ostvari veliko dalmatinsko brodarско poduzeće, kojemu će biti zadaca pridržavati svezu od Metkovića do Drača sa priključkom na otoke, te Trst i Rieku. Glavnica već je osigurana, a potrebiti brodovi naruđiti će se što prije. Usljed toga mole podpisani molitelji poduzeća, da vaša preuzvišenost uzme ovu činjenicu do znanja i da nam pribodi, da li bi vlada bila voljna ovo novo poduzeće u koliko stoji u savezu sa Trstom, dopuđijeti državnom podporom, koja je opredieljena za Dalmaciju, a to tim više, što je obstojeće društvo prisiljeno amortizirati svoj ulaženi novac, a Dalmatinci zaključili su, da će raditi sa ovim novim društvom, koje ne će biti tudje niti pogledom na svoje sijelo, a niti na svoje ostale dispozicije. U slučaju odobrenja, molimo vašu preuzvišenost, da stupi u doticaj i svezu sa dioničarima dalmatinskih brodarских tvrdka ovoga društva.

Kršćanski socijalci u Vodnjanu.

Trčćanskomu „Nekršćanau“ pišu iz Vodnjana, da su u nedjelju tamo blagoslovili jednu svoju zastavu tamošnji talijanski kršćanski socijalci. Posebним vlakom da je tamo došlo mnogo „klerikala“ iz Rovinja i Pule a među njima da bijuho i zastupnik Spadaro i trčćanski župnik Valtovaz. Ovaj posljednji je držao konferencu i da je navajljivao na Talijane! Stanovništvo Vodnjana da se nije miešalo u posao „klerikala“ doći... da su tudjinci vikali „Živio“ Čudno govori su ti tobžnjaci tudjinci na talijanski kakor vikali „Živio“

Popitali smo se i saznali smo, da je sve teklo u potpunom redu i da par huncuta talijanskih liberalaca u crnoj namjeri da se dogodi smutnja zaviknuše par puta „živio!“ — Nu puška je pukla, a ne pogodila cilja!

Našim trgovcem sa vinom i krčmarom do znanja. Iz planina pišu nam: U ovoj obćini a naročito u poreznoj obćini Čepić kod jezera urodila je ljetoš loza kao nikad do sada. Konobe su pune crnoga i bieloga vina, kapljica je izvrstna (vrlo ukusna i neodbično moćna), a ciena pako dosta je usmjerena. Našim krčmarom i trgovcem preporučujemo, da se obrate u tom postu izravno do našega kmetu, koji će ih poslužiti sarno takvom kapljicom kakvu ja Bog dao, il nek se za možebitne pobliže informacije obrate, na našu gg. svećenike i učitelje na Brdu, u Čepiću i u Kršanu.

Parobrod Palacky. Prošli utork bio je prinut u more sa brodogradilišta Lloydovog u Trstu novi parobrod koji nosi ime slavnog češkog povjesničara Palacky-a.

Otvorena mjesta.

Kod c. kr. uprave pošta i brzozjava u Trstu ima više praznih mjesta gradjevnih pomoćnika.

Primaju se samo oni natjecatelji, koji su sa dobrim uspjehom svršili školu za poslovođje (obrtnu školu), u kojoj se učedi gradjevnu ili mekaničku (elektrotehničku) struku. Među natjecateljima imadu prednost oni, koji mogu dokazati, da su već duže vježbali u kakvom gradjevnom obrtu ili elektrotehničkom poduzeću.

Gradjevni pomoćnici dobivaju odmah kod svog nastupa u službu dnevnicu od 3 kr. uz izvanredne dohodke, koji su im inače još osigurani.

Molbenice se imadu upraviti do konca septembra ove godine na c. kr. upravu pošta i brzozjava u Trstu, gdje se i pobliži napuđici mogu dobiti.

U molbenici se imaju dokazati ova zahtjevana svojstva: austrijsko državlanstvo doba od 16. do 35 godina, tjelesna sposobnost za državnu službu, usposobljenje za poslovođju i t. d.

Izpitni za makiniste. Mjeseca oktobra vršit će se u Trstu izpitni za makiniste trgovačkih parobroda. Pismeni izpitni biti će dne 1. i 2., praktički dne 4. i u tmeđni dne 5. oktobra. Molbe za dopust k izpitu treba poslati c. kr. pomorskoj vladi u Trstu do 28 septembra.

Mladi Istran zaglavio na parobrodu „B. Kemeny“ družtva Adria. Riečke novine od dne 15. o. m. pišu: Juče je kapetan Ljudevit Kisečić, glavni zapovjednik na parobrodu družtva Adria „B. Kemeny“ izvestio lučki ured o ovom slučaju: 8. rujna, u 10 sati prije podne dok se je parobrod nalazio u Jadranskom moru i dok se je momčad bavila čišćenjem broda, podje 15-godišnji mladić Matija Glavić iz Sušnjevice do „boka porte“ da zatvori apertiste. Kako je bio jedan dio „boka porte“ zlo postavljen, pade s njime, kad je na nj stao, u dubinu spremišta, te ostade na mjestu mrtav.

Grom udario u trabakul. Dne 16. o. m. udario je grom u čezotsku ladju „Volonta“ koja je izvan luke lovila ribe. Trojica ribara, koji bijahu u ladji ostale ozledjena, dočim su bile ošteđene nekoje ribarske sprave.

Oglas.

Kojim se daje do znanja, da će se obdržavati budući marvinski sajam u Pazinu polag sajmovnog reda prvi ponedjeljak mjeseca, koji dodje dne 7. oktobra ove godine.

Pazin, 24. rujna 1907.

Obćinski glavar:
Dr. Kurelić.

*Popludajte svoji okolišni svet,
Ako vam sam, va, tak malusak samo,
Glasava nubi-ahilina je para,
Ea napravi svi Kathreiner-
Anuipera to sladna kara.*

Prava samo u izvornim omotina sa imenom Kathreiner.

Znata kava, pošto urojavla ne treba ju piti bez primjese Kathreiner-Kneippove sladna kave.

Ona se je izkazala svojom visokom kao najodličniji kavi napitak, za pošto je simljala i lakho probaviva, najtoplije sa preporučuje.

Djeca bi se još samo morala posvetiti na Kathreiner piću.

Pozor tamburaši! Izahli sa najbolji členci tamburaški glazbotvorica za tambure od prvih i najboljih glazbotvoraca tamburaške glazbe kao: Farkaša, Broža, Hruze, Tonića, Machića i t. d.

Kod prve islačke tvornice tambura

J. STJEPUŠIN U SISKU.

OGLAS.

Daje se na opće znanje, da će se u nedjelju dne 29. septembra 1907. u 10 sati prije podne obavljati blagoslov novo sagradjene crkve u Pregari, koja je namjenjena kao za vjerna crkva na čast Sv. Marije Sv. gore Karmela.

Kapelanski ured Pregara.

Oglas natječaja.

Razpisuje se ovime natječaj za mjesto općinskog liječnika ove mjestne općine. Godišnja plaća iznosi K 2000, koju će liječnik dobiti u mjesecu antipatno. Natječaj traje do 15. oktobra t. g. Molitelji, valja da dokažu sposobnost za tu službu, da prilože svjedodžbu o državljanstvu austrijskom, krstni list i o eventualnoj dosadašnjoj službi.

Molitelji nadalje moraju poznati u govoru i pismu hrvatski jezik, a po mogućnosti i talijanski.

Za ostale uvjete može se doznati kod podpisanog općinskog glavarstva.

Glavarstvo općine.

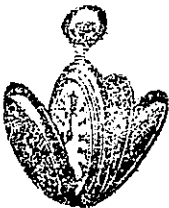
BARBAN, 6. rujna 1907.

Opć. glavar:
Mirković.

M. P.

Važno za svakoga!

Za čudno malenu cijenu od for. 3-20 dobije se jedna cela garnitura od 16 kom.

1 žepna remontoir-ura od nikela marka „System Roskopf“, sa 3 godišnjim jamstvom; 1 elegantan franc. lanac od nikela sa privjeskom; 1 elegantna goldin igla za ovrtnik; 2 elegantna pozlać. prstena sa imitiranim kamenom; 1 par (2 kom.) pozlaćenih puceta za manšete, marka „Garantie“; 2 pozlaćena puceta za ovrtnik; 3 pozlaćena puceta za košulju; 1 par (2 kom.) puaciranih srebrnih naušnica; 1 elegantno žepno ogledalo.

Svih ovih 16 predmeta sa nikel-remontoir satom, šalje pouzetećem uz cijenu od samo for. 3-20

Mich. Horowitz,
Krakov, Kotelek 4.

Što ne odgovara primir se natrag u roku od 8 dana, a novac se povraća, te je svaki rizik isključen.

Bogato ilustrirane kataloge (preko 1000 slika) ura, muzikalija i drugih optičkih stvari, šalje badava i franko.

Dvostruki elektro-magnetički KRIZ III ZVIEZDA

R. B. broj 86967.
Telefon br. 45-22.

jest elektro-magnetičkim naželima nastavljeni stroj, koji kod ulaga, reume, aetme (lačkog disanja), nepravilne, zuženja u uhu, neuralgije, glavobolje (migrene) kucanja srca, zubobolje, muževne slabosti, studeni ruku i nogu, padavice (epilepsije), mokrenju postelje, najneseti, neavjestice, nagluhosti, držanja na tlelo, influence skopčane sa bolešću hrta, kile-dila (malokrvnosti), želučanih grčeva, beztočnosti, ischiasa, puakrvnosti, svih udnih grčeva, hogo-ekondrite, tjelesnih grčeva, Nimmorkolda, kao i kod svobode slabosti itd. služi kao nenadkrljivo sredstvo, pošto elektro-magnetička struja cijelim čovječnim tlelom djeluje, čime se reume bolesti u naj-kratkem vremenu liječe.

Poznato je, da liječnici kod navedenih bolesti višekratno elektriziraju tlelo upotrebljuju, ali ipak na taj način, da jaka struja samo prolazi i povremenom kroz tlelo prolazi, dočim naprotiv tomu struja elektro-magnetičnog kriza ili zvezda R. B. broj 86967, kako je jur rečeno, umjerenim načinom neprekidno na tlelo djeluje, što svakako bržem aliečenju dovodi, nego li prvi postupak. — Do 20

godina stare bolesti liječene su sa mojim strojem prvom i od liječitelja sa mojim strojem R. B. broj 86967 izraženo zahvale kao i od celjalih alojeva izdano svjedodžbe i priznanice la sviju stana svietu pohranjeno su u mojoj pismotrani, ga se stroje svu komu u svako doba na urid. **GDJE NVEDAN JEK NIJE POMOGAO, MOLIM POKUŠATI MOJ STROJ,** jer je to sigurno sredstvo protu gora navedenim bolestima, a onaj bolestnik, koji po mojem stroju nebi bio liječen najdulje u roku od 45 dana, dobiva novac natrag.

Upozozajem osobito p. m. obelstvo na to, da se moj stroj ne smije zamjenjivati sa Voltiaim, koji je poradi svoga neuspjeha zabranjen u Njemačkoj kao i u Austro-Ugarskoj, dočim moj dvostruki elektro-magnetički kriz ili zvezda R. B. broj 86967 osobito se hvatli i uživ vntredna dopadnost poradi svoje izvratne liječitelja.

MALI STROJ STOJI 6 K. Rabiti ga mogu samo djeca i jako slabe gospodje.

VELIKI STROJ STOJI 8 K. Rabl se kod ostarijih 20 godina, kroničnih bolesti.

Dopisivanje i naručba obavljaju se u i hrvatskom jeziku. Pouzetećem ili ako se novac unapred pošalje, razaslijo glavna prodavazna za tu i izozemstvo

ALBERT MÜLLER,

Budimpešta, V/41. Kotar,
Vadaz-ulica br. 24.

ISTARSKA POSUJILNICA u PULI

Prima zadrugare, koji uplađuju nadruženih dlelova jedar ili više po krana sa.

Kvima novac na štednju od svakoga, ako i nije dlan to šteto bez ikakvog odbitka.

Vraća na štednju uložene iznose do 2000 K bez predhodnog odkaza, a iznose od 2000 K ako se nije kod uložena suglasno ustanovio vod li manji rok za odkaz, uz odkaz od 8 dana.

Zajmova (posude) daje samo zadrugarom, i to na hipoteku i zadužnice uz garanciju.

Uredovni sati svaki dan od 9-12 sati prije podne i 3-6 sati poslije podne; u nedjelju i blagdane osim juiija i augusta mjeseca od 9-12 prije podne.

Društvena pisarna i blagajna nalazi se u **Glavo S. Stefano br. 2,** informacije. priscamno dozna, gdje se dobivaju pobliže

Ravnateljstvo.

Svoj
K SVOMU!

Marko Zović, krojački majstor u Pazinu

preporuča

upravo prisjelo moderno sukno za proljeće i ljeto iz tvornice svjetskoga glasa. — Izradba po najnovijem kroju, a cene umjerene. — Preuzima radnje za veleć. svećenstvo. Gotova odicla vazda na skladištu.

Imade na prodaju šivaće strojeve za krojače, postolare i slične obrtnike iz nagrađenja tvornice. Sastavni dlelovi iz najbolje oceli. Jamstvo 8 godina. — Cene su od K 60— do K 260—

Veliko skladište

kaca za kupanje, modernih kloseta, plinskih svjetiljka, tr. jne Auerove mrežice, komad po 60 para; tuljaca za plinske svjetiljke, komad po 40 para.

Josef Brosina = Pola

Novosti Sprava za prištednju plina (Sparaparatbenner), Prištedni 40%, plina

== Via Barbacani, 5. ==

Službeno ovlaštteni namještac, vode i plina.

Prenuzima u tu struku zaočinjuća radnje te jamci za ootidna izvodhu i jofitnu cijenu.

TRAŽITE SVUDA!

GLAVNO SKLADIŠTE U KNJIZARI

SVI HRVATI PUSE U KORIST HRVATSKE ISTRE.

JER KUPUJU: TUJCI I CIGARETNI PAPIRIĆI ČIRILO-METODSKIH ZIDARA

GIROLETODSKIH ZIDARA (SIPUNCI I DR.) TROŠ. S. 4

ZAGREB PRERADIVOVIĆ